

Доброго дня, вельмишановні панове члени Оргкомітету 43-го ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ЗАОЧНОГО МІЖНАРОДНОГО ЗАХОДУ "50 СЛІВ"!

Перш за все щиро вітаю вас з 20-річним ювілеєм цікавого і корисного конкурсу для всіх, бажаю йому подальшого розвитку та успіху.

Я дізналася про «50 слів» вперше, ідея мені сподобалася, от і спробувала свої сили. Перепрошую, що не пишу цього листа від руки, як годилося би. Але я вже давно не пишу від руки через певну ваду правої руки.

Я не стала дивитися зразки найкращих відповідей, вирішила на перший раз зробити так, як мені самій здалося слухним. Питання сподобалися, дійсно різноманітні, дотепні. Найскладнішим, на мою думку, було питання 8; дотепними – питання 19 та 23. Коментарі я писала не до всіх відповідей, оскільки в деяких випадках, мені здалося, дійсно цілком достатньо того одного слова-відповіді.

Враховуючи вашу пораду: «До речі, "інтернетники": вам доцільно прописувати не стандартну тему Вашого нам повідомлення на кшталт "50 слів" чи "Відповіді", а якусь оригінальну, і при звірці сповіщати її нам. Тоді ми значно швидше знайдемо Ваше повідомлення», беру собі «тему» **КОРАБЛИК**, бо довелося таки поплавати інтернетом різними країнами та різними науками. Є і ще особиста причина для такого «ніку».

Відповіді від руки гарним почерком писала донечка Юлія, сама я не можу, як ви розумієте.

Бажаю всьому Оргкомітету здоров'я та процвітання. Дякую за Вашу ініціативу, яка безумовно сприяє зростанню інтелектуального рівня нашої молоді і не тільки.

З повагою, Тетяна Григорівна.

1.

7 областей: **Київська** (з Вінницькою, Житомирською, Полтавською, Черкаською, ернігівською), **Львівська** (з Волинською, Закарпатською, Івано-Франківською, Рівненською, Тернопільською), **Рівненська** (з Волинською, Житомирською, Львівською, Тернопільською, Хмельницькою), **Тернопільська** (з Івано-Франківською, Львівською, Рівненською, Чернівецькою, Хмельницькою), **Харківська** (з Дніпропетровською, Донецькою, Луганською, Полтавською, Сумською), **Хмельницька** (з Вінницькою, Житомирською, Рівненською, Тернопільською, Чернівецькою), **Черкаська** (з Вінницькою, Запорізькою, Київською, Кіровоградською, Полтавською).

2. без коментарів

3. Найрідкісніші паспорти - паспорти з **чорною обкладинкою**. Такі є у громадян деяких африканських країн - Ботсвани, Замбії, Бурунді, Габон, Анголи, Чаду, Конго, Малаві та інших. Також чорні паспорти у новозеландців, тому що чорний - національний колір Нової Зеландії.

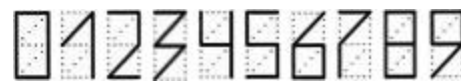
Джерело: <https://bdzhola.com/news/chomu-pasporti-svitu-buvajut-lishe-chotiroh-koloriv-tsikavoznati>

4. Дані фігури – це зображення цифр, якими записується 2018 рік, з їх дзеркальними відображеннями.

Весь набір цифр від 0 до 9 такий:

Оскільки наступний рік 2019, то останню фігуру замінь зображення цифри 9 з її дзеркальним відображенням.

5. **Тритикале** — озима або яра злакова рослина, штучно створена селекціонерами схрещуванням жита з пшеницею. Вирощується як продовольча і зернофуражна культура.

Назва рослини *Triticale*, *Triticosecale* походить від латинських назв пшениці (*Triticum L.*) та жита (*Secale L.*).

Перший гібрид тритикале був отриманий вченим-селекціонером Писарєвим в 1941 році. Гібрид був отриманий від схрещування пшениці озимої з озимим житом. На базі цього гібрида були виведені всі інші види та сорти тритикале.

Тритикале за рядом ключових ознак (урожайність, харчова цінність) перевищує обидві батьківські рослини, а по стійкості до несприятливих погодних умов та ураженню хворобами перевищує пшеницю та не поступається житу.

Джерело:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5>

6. **Козелком** називають частину вуха. Він являє собою невеликий виступ на зовнішньому вусі, що складається з хрящової тканини. Розташований в передній частині вушної раковини. Оскільки у людини два вуха, то і кількість козелків теж 2 (два).

Джерело: <http://poradavam.pp.ua/6548-scho-take-kozelok-vuha-yaku-funkcyu-vn-vikonuye-1001-rada.html>

7. 20.9. Сигналом **зупинки** поїзда (локомотива, дрезини) є круговий рух руки (у світлу пору — із шматком яскравої тканини або будь-яким добре помітним предметом, у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості — з факелом або ліхтарем).

Джерело:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%97%D0%B7%D0%B4

8. Мышцы языка

(лат. *mm. linguae*). Основную массу языка составляют мышцы с их соединительнотканью аппаратом.

Мышцы языка можно разделить на две группы. Одна представлена мышцами, начинающимися на костях и вплетающимися в тело языка. Эти мышцы принято называть **скелетными**, их сокращение изменяет положение языка:

1. **шило-язычная мышца** (*m. styloglossus*) — начинается на шиловидном отростке височной кости и шило-нижнечелюстной связке, идёт вниз по боковой и нижней поверхностям языка. Тянет язык вверх и назад.

2. **подбородочно-язычная мышца** (*m. genioglossus*) — начинается на подбородочной кости нижней челюсти, переходит в вертикальную мышцу языка. Двигает язык вперёд.
3. **подъязычно-язычная мышца** (*m. hyoglossus*) — начинается на теле и большом роге подъязычной кости, идёт на боковую часть языка. Тянет язык назад и вниз, при этом опускает надгортанник — закрывает гортань при глотании.

Другая группа мышц является **собственными** мышцами языка, их функция — изменять форму языка:

1. **верхняя продольная мышца** (*m. longitudinalis superior*)
2. **нижняя продольная мышца** (*m. longitudinalis inferior*)
3. **поперечная мышца языка** (*m. transversus linguae*)
4. **вертикальная мышца языка** (*m. verticalis linguae*)

Джерело

[https://ru.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%AF%D0%B7%D1%8B%D0%BA_\(%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%8F\)&veaction=edit&section=10](https://ru.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%AF%D0%B7%D1%8B%D0%BA_(%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%8F)&veaction=edit&section=10)

9. Volvo - латинське слово, що позначає "I roll" або "Я кочуюсь"

Джерело: http://uzhgorod.in.ua/statti/2013/scho_naspravdi_oznachayut_nazvi_marok_avtomobiliv

10. Фразеологізм «Око за око, зуб за зуб!» — біблійна формула закону помсти, що неодноразово зустрічається в Старому Заповіті, наприклад: «А хто зробить шкоду ближньому своєму, тому треба зробити те саме, що він учинив. Перелом за перелом, око за око, зуб за зуб...» (Левит, 24,19-20).

Джерело: <http://dovidka.biz.ua/oko-za-oko-frazeologizm/> Довідник цікавих фактів та корисних знань © dovidka.biz.ua

НАРІЖНИЙ КАМІНЬ

Вираз походить з Біблії (Книга пророка Ісайї, 28, 16). У наш час цей вираз вживається із значенням: основа, головна ідея.

Джерело: <http://slovopectia.org.ua/33/53405/33032.html>

Значення фразеологізму «альфа і омега» — «початок і кінець чого-небудь». Вислів походить з Нового Заповіту, де Бог говорить: «Я є альфа і омега, початок і кінець».

Джерело: <http://dovidka.biz.ua/alfa-i-omega-znachennya-frazeologizmu/> Довідник цікавих фактів та корисних знань © dovidka.biz.ua

Значення фразеологізма «У поті чола»

Цитата з Біблії. Виганяючи Адама з раю, Бог сказав йому: «У поті чола твого їстимеш хліб» (Буття, 3, 19). У переносному значенні — добувати щось тяжкою працею, з великими труднощами.

Джерело: http://supermif.com/frazeologizm/ukr1/ukr_u_fraz.html

Голос (глас) волаючого в пустелі За біблійною легендою, один із пророків пристрасно закликав ізраїльтян стати на шлях праведності і приготувати путь Богові. Проте нечестивий народ був байдужий до його благань, ніби він волав посеред безлюдної пустелі, де його ніхто не чув. (Книга Ісаї 1:11; 16-17) Вислів "голос волаючого в пустелі" вживають у значенні: даремний заклик до кого-небудь, залишений без уваги, без відповіді.

Джерело: http://pidruchniki.com/2015082666382/kulturologiya/golos_glas_volayuchogo_pusteli

Земля обітована — багатий, розкішний край, де панує повний достаток і злагода; заповітне місце, пристанище; предмет чийх-небудь пристрасних бажань, надій, прагнень і т. ін.. Вислів «земля обітована» має біблійне походження. За біблійною легендою «земля обітована» — це райська країна, куди після довгих поневірянь пророк Мойсей вивів свій народ.

Джерело: <http://dovidka.biz.ua/zemlya-obitovana-frazeologizm/> Довідник цікавих фактів та корисних знань © dovidka.biz.ua

Найперша згадка вираження «камінь спотикання» була в Старому Завіті (в Книзі пророка Ісаї). А пропозиція з якого було взято вираз читалося так: «буде Він освяченням і каменем спотикання, і за скелю спокуси для двох домів Ізраїлю». Джерело:

<http://mojaosvita.com.ua/vidpovidy/shho-oznachaye-frazeologizm-kamin-spotikannya/>

Фразеологізм «Вавилонська вежа» — справа, яку ніколи не буде завершено, недобудована споруда. Вислів походить з біблійної розповіді про те, як люди намагалися побудувати у Вавилоні вежу, що сягала б неба. Розгніваний таким зухвальством, Бог змішав мови будівників, вони перестали розуміти одне одного, і будівництво — «творення веж (стовпів)» — невдовзі було припинене.

Джерело: <http://dovidka.biz.ua/vavilonska-vezha-frazeologizm/> Довідник цікавих фактів та корисних знань © dovidka.biz.ua

11. Без коментарів

12. **Новруз** (Навруз) – свято весни або нового року, в перекладі з фарсі означає „новий день”, відзначається 21 березня. Новруз символізує відродження природи, перемогу життя, сподівання на щедрий врожайний рік. З 2010-го року цей День став офіційною міжнародною подією – International Day of Nowruz і увійшов в календарні свята ООН. Свято Новруз відзначається в Туреччині, Казахстані, Азербайджані, Киргизстані, Македонії, Ірані та Албанії, Індії та Афганістані, Туркменістані та Таджикистані, а тепер – і по всьому світу.

Весняне новорічне свято рівнодення Навруз виникло у Хорасані більше 3000 років тому, майже одночасно з виникненням землеробства, і поширилось на всі сусідні країни.

Джерело: <https://www.dilovamova.com/index.php?page=10&holiday=49>

13. «Коментар» до цього завдання в кінці.

14. Без коментаря

15. Знайшла цікаву статтю, де йдеться про етимологію топонімів Київ та Рейк'явік
<https://pandoraopen.ru/2011-11-12/etimologiya-imeni-gorodov-kiev-i-rejkyavik/>

Там, зокрема, пишеться:

Касательно Рейкьявика можем заметить, что действительно, путём подбора корней можно выстроить то, что Рейкьявик будет означать «дымящуюся бухту». Например, исландский «дым» – «reykur», норвежский «дым» – «røyk», шведский «дым» – «rök», датский «дым» – «røg», голландский «бухта» – «kreek», шведский «бухта» – «vik». То есть путём сложения исландского и шведского можно получить «reykurvik».

Але, що цікаво, автор (Андрей Тюняев, академик РАН) в кінці стверджує:

Так что всё-таки и название Киева, и название Рейкьявика правильно связывают именно с термином, обозначающим ШЕСТ, или в переносном смысле ЗЕМНУЮ ОСЬ: польский палка – kija, польский шест – kij, drag (ср. дракон), суахили жердь – kijiti, карачаево-балкарский шест – кьурукъ, русский – кий, киянка.

Таким образом, этимология Киева – «столп (мира)»; этимология Рейкьявика – «Главный столп (мира)».

16. Без коментаря, можна вказати статтю <http://tvaryny.pp.ua/1981-ltayuch-ssavc.html>

17. Без коментаря, відповідь була одразу, але цікаво було прочитати: <http://www.zoeco.com/0-plant/0-plant22-9.html>

18. Без коментаря

19. Без коментаря

20. Без коментаря

21. Без коментаря

22. без коментаря

23. **Бориспіль** – райцентр та аеропорт

24. Відповідь була очевидною, та все ж наведу «офіційну довідку»: «По всему фронту зданіяможновидетьбюстыгениальныхтворцоврусскойлитературы и искусства: Пушкина, Глинки, Грибоедова, Гоголя, которыекакбылицетворяютпоэзию, музыку, драму, и **комедию**.» <http://odesskiy.com/doma-odessi/odesskij-teatr-opery-i-baleta.html>

Приємне запитання. Одеса – місто нашої молодості. Тут ми з чоловіком познайомилися під час спільного навчання в Державному (тоді, тепер Національному) університеті ім. І.І. Мечнікова, тут одружилися... До речі, урочиста реєстрація відбулася зовсім близько від театру опери та балету. І сам театр із задоволенням відвідували.

25. В гратці угорського кросворда «закреслюються» 25 слів:

АКБАР АНТАРКТИДА БУРІДАНВАЄНГА ВЕЛОСИПЕД ВОЛОССЯ ГОЛОВА ЕДСОН
ЗЕЛЕНКА КОЛОНАДА КОМЕТА ЛАВОЧКИ МІЛЬЯРД МОРАЛЬ НАШАТИР ПАНГЕЯ
САМАРІЙ СВОБОДА СЛЮСАР СОНЯШНИК ТИМУР ШАРГЕЙ ШВЕЦІЯ ЧАПЛІН
ЯЗИК

Залишається 23 літери: СЕІКСУНАКАНАКЄЛСААНЯДІР, з яких вибираємо 11 літер, щоб скласти 26-те слово: АЛЕКСАНДРІЯ

«Коментар» до 13-го запитання: 21 плитка. «Стежку» позначила літерами «X».

X

X X X X X

5 X X 7 X

X X X X

26. Без коментаря

X X X

27. Догмат, Матвій

X X X X X

1 - Мабинкхета, Томана
2 -
3 -
4 - 02.04 - 11.04

26. 32 ми 39 Мейдзі
27. мат 40 40
28. карта 51 ланка, ланка, германський
29. Ассоль 42 Анципанов
30. фірменна (продувачка) 43 16
31. грав (добрі) 44 Мери
32. ні 45. Україна
33. Ісаєви 46. Мухаммад і Умар, Абу Бакр і Алі
34. Конга 47 12
35. Кудики 48 Т
36. 20 49 Арга
37. 260 т 50 символічне
38. золото 50 символічне
«Мабинкхета»

28. Саудівська Аравія – найбільша держава Аравійського півострова і 12-та за розмірами у світі. На її території розташовані два найголовніші міста ісламу – Мекка та Медіна, а також колосальні поклади нафти, яка забезпечує близько 75% усіх доходів економіки країни.

Мекка - є першою святиною для мусульман, оскільки в ньому народився пророк Магомед. Щороку місто стає місцем паломництва близько 1 000 000 мусульман.

В місті знаходяться святині мусульманського світу: Мечеть Аль-Харам та Священна Кааба.

Медіна - друге священне місто ісламу, і місце поховання пророка Мухаммеда. А також місце, де Мухаммед і його послідовники знайшли притулок після нападів на них

в Мецці (Хіджра).

На території Саудівської Аравії діють закони шариату. Надзвичайно жорсткі і навіть жорстокі рамки дозволяють поліції рапортувати про дуже низкий рівень злочинності в країні. Украв – готуйся, що тобі відрубують кисть руки. Убив – вирушиш на той світ вслід за своєю жертвою. До речі, страту карається і богохульство. Практикується відрубання голови при великій кількості глядачів. Справжнє середньовіччя!

Подружня зрада також гарантує квиток в один кінець. Що вже казати про нетрадиційні сексуальні стосунки – за це сауди готові пошматувати. Парадокс полягає у тому, що кількість геїв у Саудівській Аравії зашкалює.

https://football24.ua/natsionalni_osoblivosti_futbolu_u_saudivskiy_araviyi_velika_gra_na_foni_smertnoyi_kari_vidrubuvannya_ruk_i_diskriminatsiyi_zhinok_n447682/

29. Знайшла таке:

Фигурное катание на дальность

Британец Роберт КазинспомимозолотойолимпийскоймедалиОлимпиады 1980 годаимеет и сертификат Книги рекордовГиннесса. На соревнованиях в Лондоне через три годапослесвоейолимпийскойпобеды он совершилуникальныйпрыжок. В обыкновенном по техникеакселе он пролетелневероятноерасстояние – 5,81 метра. Такие «прыжки в длину» больше не удавались никомуизфигуристов. Хотя, бытьможет, просто никто не задавалсяцельюпревзойтидостижениеКазинса.

<https://www.championat.com/other/article-3276561-rekordy-figurnogo-kataniya--obychnye-i-nestandardnye.html>

30. Без коментаря

31. Слова приспіву «Песнижурналистов», написаної 1964 року композитором Вано Мураделі на вірші Олександра Левікова, стали фразою-символом професії журналіста-репортера:

Трое суток шагать, трое суток не спать

Ради несколькихстрочек в газете.

32. З очевидних міркувань зрозуміло, що додавання до року народження особи числа її років на даний рік дасть саме цей рік. Оскільки йдеться про останні дві цифри року народження, маємо 117. Далі 117-18=99. Остаточо 999. Цей результат буде у кожного, хто «клюне на цю вудочку» і не помилиться в обчисленнях. Мільйонів на всіх очевидно не вистачить. А що ж буде? Даю приблизний сценарій. Особі, що зателефонує «лохотронщикам», запропонують щось придбати як умову подальшої участі в розіграванні призу-мільйона. Ймовірність виграшу практично нульова. Власне, нульова. А головне, прізвище нашої особа потрапляє до бази даних «наївних», і ще довго вона отримуватиме листи з такими ж заманливими пропозиціями.

33. Прапор Острова Пасхи являє собою біле полотнище, на якому зображена традиційна нагрудна прикраса **реїміро**(рап. *reimiro*) червоного кольору у вигляді місяця з трьома поглибленнями. На кінцях — дві людські особи з очима, спрямованими в небо. Реїміро символізує родинні зв'язки та авторитет.

Так само вважається, що червоне зображення також символізує човен. Крім того, місяць з реїміро віддалено нагадує контури самого острова.

Був прийнятий 2 травня 2006 року

<https://ua.depositphotos.com/159125706/stock-photo-flag-of-easter-island-rapa.html>

34. Знайшла таке:

История певицы Anna Konda напоминает рождественскую сказку. Девушка из маленького городка Прилуки на Черниговщине с детства любила петь и с 12 лет участвовала в различных музыкальных конкурсах. Один из них стал судьбоносным. Но об этом по порядку.

— *Мое сценическое имя придумал поэт Юрий Рыбчинский*, — рассказывает **Anna Konda**. — *К нему в гости я пришла с композитором Геннадием Татарченко. Мы говорили о совместных проектах. Юрий Евгеньевич сказал, что ему импонирует стиль моего исполнения песен, что я похожа на американку. И вдруг с улыбкой произнес: «А имя тебе, Аня, подойдет такое — Anna Konda». И хотя у многих оно ассоциируется со змеей, на самом деле смысл другой. Konda по-итальянски — «просто». Получается, Anna Konda — просто Анна.*

<http://fakty.ua/226471-anna-konda-moe-scenicheskoe-imya-bridumal-poet-yurij-rybchinskij>

35. Йдеться про український мульт-серіал «Як козаки...», який знімався на студії Укрнаукфільм. Автор сценарію і режисер — Володимир Дахно. Перша серія «**Як козаки куліш варили**» (1967), далі «**Як козаки у футбол грали**» (1970), «**Як козаки наречених визволяли**» (1973), «**Як козаки сіль купували**» (1975), «**Як козаки олімпійцями стали**», «**Як козаки мушкетерам допомагали**» (1979), «**Як козаки на весіллі гуляли**» (1984), «**Як козаки інопланетян зустрічали**» (1987), «**Як козаки в хокей грали**» (1995).

В ХХІ ст. серіал продовжують на студії Українафільм. Герої мультсеріалу Грай, Око, Тур — стали своєрідним національним символом.

36. Щиро вітаю ВДГО «Гармонійний розвиток» з 20-річним ювілеєм цікавого і корисного конкурсу для всіх, бажаю йому подальшого розвитку та успіху.

37. Вважаючи яблука кулями, обчислюємо об'єми за формулою $V = \frac{4}{3}\pi R^3$ при $R_1 = 3$ см та $R_2 = 3,5$ см. Одержимо $V_1 \approx 113 \text{ см}^3$; $V_2 \approx 180 \text{ см}^3$.

Масу більшого яблука обчислимо з пропорції: $\frac{V_1}{V_2} = \frac{m_1}{m_2}$. Вийде $m_2 \approx 260$ г.

38. Ризикну припустити, що йдеться про фразеологічний зворот «Слово – срібло, а мовчання – золото».

39. **Mayday** (вимовляється «мейдей», дослівно — «травневий день», англ.) — міжнародний сигнал лиха у радіотелефонному (голосовому) зв'язку, аналогічний сигналу SOS в радіотелеграфному зв'язку (з використанням азбуки Морзе). Він використовується у ситуаціях, які представляють безпосередню загрозу для життя людей, наприклад, при катастрофі повітряних чи морських суден. Сигнал передається три рази підряд: «Mayday, Mayday, Mayday» для виключення можливості переплутати його з якою-небудь схожою за звучанням фразою, а також для того, щоб легше було відрізнити сам сигнал біди від повідомлення про сигнал біди.

Для подачі сигналу «Mayday» необхідна наявність ситуації, у якій судно, літак, інші види транспорту, їх пасажери та екіпаж знаходяться у гострій та невідворотній небезпеці, що потребує негайного втручання та допомоги, наприклад при пожежі, вибуху, затопленні, піратському нападі. Сигнал «Mayday» може бути поданий на будь-якій частоті, а після його подачі забороняється передавання інших сигналів у відповідному радіопросторі крім тих, що пов'язані із відгуком на нього та наданням допомоги.

<https://uk.wikipedia.org/wiki/Mayday>

40. **Еміліо Маркос Палма** (7 січня 1978 —) - аргентинський громадянин, перша людина, що народилася на континенті Антарктида. Еміліо при народженні важив 7 фунтів і 8 унцій (3,4 кг), народився в Фортин Саргент Кабрал на станції Есперанса поблизу вершини Антарктичного

півострова. Його батько, капітан Хорхе Еміліо Палма, був головою аргентинського загону армії на станції.

Наприкінці 1977 року на сьомому місяці вагітності, Марія Сільвія де Палма, мати Еміліо, була доставлена на станцію Есперанса, щоб там народити.

Еміліо занесений до Книги рекордів Гіннеса як перша людина в історії, який народився на континенті Антарктида. Крім того, Сольвейг Гунбьєрг-Якобсен з Норвегії, яка народилася на території острова Південна Георгія в 1913 році, іноді також називається як перша дитина, народжена в Антарктиці, однак ця територія вважається частиною Антарктики лише в деяких випадках.

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BC%D1%96%D0%BB%D1%96%D0%BE_%D0%9F%D0%B0%D0%BB%D0%BC%D0%B0

41. Без коментаря

42. Лисичанськ – місто в Луганській області. Можу додати, що на гербі міста Лисичанськ зображена лисиця.

43. Слова идол, ижиця; икавка, индик; инжир; иноді; ирод; ирха; искра у книзі «Словарь української мови» починаються з літери «и». Таких слів у «Словарі» близько ста. До речі, проект правопису 1999, серед іншого, пропонує вживати «и» на початку не тільки запозичених власних назв, але й українських питомих та засвоєних слів перед приголосними «н» та «р», на початку відповідних вигуків, звуконаслідувань і похідних від них утворень (икати, инакиший, иний). Прихильники проекту звертають увагу на наявність у живому мовленні слів із початковим «и», а також на приклади вживання її у зазначених випадках класиками української літератури до реформи правопису 1927 р. Отже, можливо, ми знову так писатимемо.

44. Морг (нім. *Morgen*, пол. *Morga, Morg, Jutzyna*) — середньовічна загальноєвропейська одиниця вимірювання площі ґрунту, переважно у рільництві, для вимірювання земельних наділів (має стільки-то моргів поля). У давнину визначала площу, яку одна людина здатна зорати, скосити одним запрягом коня протягом робочого дня: від ранку до полудня, звідси й назва: «морген», тобто «ранок». Залежно від місцевості, ґрунту, запрягу становила 0,33-1,07 гектара. Використовувалась з XIII століття на землях України, що належали до польського Королівства, Литовського князівства та у Західній Україні до 1939 року, тепер неофіційна.

Слово *Морг* польсько-литовського походження, запозичене з німецької мови, де 1 лан(волока) мав 30 моргів; франконський лан мав 48 моргів.

Дорівнював звичайно **0.5755 га** (пруський морг — **0.2553 га**).

https://wikivisually.com/lang-uk/wiki/%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%B3_%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8F

45. Дійсно, сумно.

46. Езопові байки

МУРАШКИ Й ЦИКАДА

Мурашки взимку сушили на сонці вогке збіжжя, коли до них підійшла голодна Цикада й попросила, щоб їй дали їсти. Тоді вони спитали її, чому вона не заготувала собі харчів улітку, а вона їм: «Мені все було ніколи, я співала». На це Мурашки, сміючись, відповіли: «Якщо ти співала влітку, то потанцюй узимку».

Не слід зневажати нічого, щоб згодом не довелося шкодувати.

© А.Білецький (переклад), 1938

МУРАШКА І ЖУК

У літню пору Мурашка, гуляючи по полю, збирала зернятка пшениці й ячменю і запасалася кормами на зиму. Побачив її Жук і здивувався, що вона така роботяща: працює навіть у той час, коли всі інші тварини, забувши про працю, відпочивають. Мурашка промовчала. Та коли прийшла зима і дощ розмив гній, зголоднілий Жук прийшов до Мурашки попросити трішки харчів. Тоді Мурашка сказала йому: "О Жуче, якби ти працював тоді, коли я, замість того, щоб лягти мене, тобі не бракувало б тепер їжі".

Так і люди: при достатках не думають про майбутнє і тяжко бідують, коли їм зрадить доля.

© Ю.Мушак (переклад), 1938, 1961

http://www.ae-lib.org.ua/texts/aesop__fables__ua.htm#15

47. 12 слів з відповідей 42-го заходу: Гарвард, Савицький, вензель, Швейцарія, пат, тіщина, плід, жирафа, ООН, Бах, ліжник, блідапоганка.

Зауваження: 1. Можливо, слово Гарвард треба було враховувати двічі. Тоді 13.

2. Я з Івано-Франківська і добре знаю, що карпатські ліжники виготовляють **не з бавовни, а з вовни.**

Ліжник — товстий вовняний, здебільшого узорно-тканий виріб з об'ємною поверхнею та довгим пухнастим двостороннім ворсом. Ліжники мають обрядове, інтер'єрне й господарське призначення. Їхнє побутування зафіксоване серед народів усього Карпато-Балканського регіону.

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B8%D0%BA>

Слово «ліжник» було **серед слухних відповідей** на питання 43 заходу 42.

48. Дні тижня: поНеділок, віВторок, сеРеда, чеТвер, п'ятниця, суБота, неДіля. З кожного слова взяли третю літеру.

49. **Акрон** — місто в Огайо, США. Відоме як «Гумова столиця світу» (the "RubberCapitaloftheWorld.") Тут перебувають штаб-квартири кількох основних компаній з виробництва шин і гуми, хоча їх виробництво в місті з 1982 було припинено.

[https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BD_\(%D0%9E%D0%B3%D0%B0%D0%B9%D0%BE\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BD_(%D0%9E%D0%B3%D0%B0%D0%B9%D0%BE))

50. Я вперше беру участь у такому конкурсі «50 слів», не знаю його постійних учасниць, тому мені важко відповісти на таке питання. Можливо, згадана пані жартома говорить (російською і в риму):

Стоять вдвоєм можно по-разному. Одни стоят рядом, а вот другие – **друг к другу задом.**